

Rangárþing ytra

Ársreikningur 2021

Rangárþing ytra
Suðurlandsvegi 1
850 Hella

Kt. 520602-3050

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningur Rangárbings ytra er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 2.330 millj. kr. í A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 2.104 millj. kr. Álagningarhlutfall útsvars var 14,52% en lögbundið hámark er það sama. Álagningarhlutfall fasteignaskatts nam 0,36% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki en lögbundið hámark þess er 0,625% í A-flokki, 1,32% í B-flokki og 1,65% í C-flokki.

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var jákvæð um 172 millj. kr. en í A hluta var rekstrarniðurstaðan jákvæð um 170 millj. kr. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2021 nam 2.175 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 2.176 millj. kr.

Covid-19 heimsfaraldurinn sem geisad hefur í tvö ár hefur haft áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Sjá nánar umfjöllun í skýringu 19.

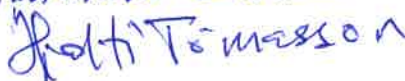
Ársreikningur Rangárbings ytra fyrir árið 2021 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Hellu, 13. apríl 2022.

Sveitarstjóri:

  Rangárbing ytra
Sveitarstjóri

Byggðarráð:

Ársreikningur Rangárbings ytra fyrir árið 2021 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Hellu, 2022.

Sveitarstjórn:

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðandi sveitarfélagsins mun árita ársreikninginn samhliða áritun sveitarstjórnar við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Rekstrarreikningur 2021

		A hluti			A og B hluti		
	Skýr	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	1.418.551	1.381.314	1.282.665	1.415.368	1.372.232	1.279.696
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	365.664	346.666	289.822	365.664	346.666	289.822
Aðrar tekjur	4	319.641	306.463	286.599	549.457	494.197	503.981
		2.103.856	2.034.443	1.859.086	2.330.489	2.213.095	2.073.499
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	1.078.229	1.065.702	1.047.315	1.088.952	1.076.111	1.057.674
Annar rekstrarkostnaður		698.292	676.274	682.040	795.223	725.132	794.367
		1.776.521	1.741.976	1.729.355	1.884.175	1.801.243	1.852.040
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		327.335	292.467	129.731	446.314	411.852	221.458
Afskriftir	8	(73.208)	(71.241)	(70.639)	(133.224)	(130.970)	(123.878)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda		254.127	221.226	59.092	313.090	280.882	97.581
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6	(84.040)	(73.889)	(72.086)	(145.979)	(108.433)	(116.007)
Hlutdeild minnihluta í afkomu ..	13	0	0	0	4.392	0	3.556
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	13	170.087	147.337	(12.994)	171.503	172.449	(14.870)

Efnahagsreikningur

Eignir

		A hluti		A og B hluti	
	Skýr.	2021	2020	2021	2020
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir og lóðir	8	1.531.483	1.432.882	2.384.818	2.326.348
Byggingarland, veitu- og gatnakerfi	8	328.208	372.853	1.061.511	1.056.008
Áhöld og tæki	8	18.715	28.171	18.715	28.171
		1.878.406	1.833.906	3.465.044	3.410.528
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	9	927.446	927.446	263.509	263.509
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	10	196.826	198.298	0	0
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	11	78.955	82.383	78.955	82.383
		1.203.227	1.208.128	342.464	345.893
Fastafjármunir		3.081.633	3.042.034	3.807.508	3.756.421
Veltufjármunir					
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	12	209.396	152.612	221.852	158.749
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		32.008	13.483	0	0
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	10	10.698	9.447	0	0
Næsta árs gjaldf. v. Brúar lífeyrissjóðs	11	3.429	3.429	3.429	3.429
Aðrar skammtímakröfur		148.684	61.617	163.668	78.976
Handbært fé	3j	106.735	50.922	122.854	110.722
Veltufjármunir		510.950	291.510	511.802	351.876
Eignir samtals		3.592.583	3.333.544	4.319.310	4.108.297

31. desember 2021

Eigið fé og skuldir

		A hluti		A og B hluti	
	Skýr.	2021	2020	2021	2020
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur		2.176.139	1.950.005	2.175.209	1.947.658
Hlutdeild minnihluta í eigin fé		0	0	169.440	173.832
Eigið fé samtals	13	2.176.139	1.950.005	2.344.649	2.121.490
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	14	49.136	39.130	49.136	39.130
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	15	955.495	1.014.103	1.446.230	1.567.750
Skammtímaskuldir					
Skuldir við eigin fyrirtæki		7.795	9.424	0	0
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar	14	1.288	1.325	1.288	1.325
Næsta árs afborganir langtímaskulda	15	109.546	100.725	168.241	126.541
Fyrirframinnheimtar tekjur		0	12.614	0	12.614
Aðrar skammtímaskuldir		293.184	206.219	309.766	239.446
		411.813	330.306	479.295	379.926
Skuldir og skuldbindingar samtals		1.416.444	1.383.539	1.974.661	1.986.806
Eigið fé og skuldir samtals		3.592.583	3.333.544	4.319.310	4.108.297

Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings 17

Sjóðstreymisýfirlit 2021

		A hluti			A og B hluti		
	Skýr	Ársreikningur	Áætlun 2021	Ársreikningur	Ársreikningur	Áætlun 2021	Ársreikningur
		2021	með viðaukum	2020	2021	með viðaukum	2020
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	13	170.087	147.337	(12.994)	171.503	172.450	(14.870)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	73.208	71.241	70.639	133.224	130.969	123.878
Verðbætur		42.744	29.985	29.087	82.030	46.983	50.691
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna		0	0	(182)	(2.099)	0	(5.126)
Hlutdeild minnihluta í afkomu	13	0	0	0	(4.392)	0	(3.556)
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	14	11.573	3.500	5.080	11.573	3.500	5.080
Veltufé frá rekstri		297.611	252.063	91.630	391.839	353.902	156.096
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Fyrirframgreiðsla vegna							
uppgjörs við Brú, breyting	11	3.429	3.428	3.429	3.429	3.428	3.429
Óinnheimtar tekjur, breyting		(56.784)	0	(26.635)	(63.103)	0	(20.705)
Aðrar skammtímakröfur, breyting		(87.067)	0	37.628	(84.691)	0	37.701
Skammtímaskuldir, breyting		74.351	0	12.685	57.706	0	(4.400)
Greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar	14	(1.605)	0	(1.733)	(1.605)	0	(1.733)
Samtals		(67.676)	3.428	25.374	(88.264)	3.428	14.292
Handbært fé frá rekstri		229.935	255.491	117.004	303.575	357.330	170.388
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm.	8	(61.661)	(307.300)	(154.664)	(161.093)	(408.300)	(325.184)
Söluverð rekstrarfjármuna		0	0	282	31.500	0	35.282
Langtímakröfur á eigin ft., breyting.....	10	10.284	3.879	(137.274)	(0)	0	0
Fjárfestingarhreyfingar		(51.377)	(303.421)	(291.656)	(129.593)	(408.300)	(289.902)
Fjármögnunarhreyfingar							
Viðskiptastaða eigin ft., breyting		(20.153)	18.875	91.687	0	0	0
Tekin ný langtímalán		0	200.000	187.000	0	200.000	587.000
Afborganir langtímalána	15	(102.592)	(115.440)	(86.150)	(161.850)	(142.459)	(418.809)
Fjármögnunarhreyfingar		(122.745)	103.435	192.537	(161.850)	57.541	168.191
Hækkun á handbæru fé							
Handbært fé í ársbyrjun		50.922	4.498	33.037	110.722	68.041	62.044
Handbært fé í árslok		106.735	60.003	50.922	122.854	74.612	110.722

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Rangárþing ytra er sveitarfélag á Suðurlandi og var fjöldi íbúa þess 1.806 þann 1. desember 2021. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Suðurlandsvegi 1, Hellu.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Rangárþings ytra árið 2021 hefur að geyma samantekin reikningsskil fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisfirlit og viðeigandi skýringar.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans Eignasjóð og Þjónustustöð. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Leiguíbúðir, Félagslegar íbúðir, Fráveita, Vatnsveita Rangárþing ytra og Ásahrepps bs., Suðurlandsvegur 1-3 hf. og Rangarljós.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningnum. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

Hlutdeild minnihlutaeigenda í eigin fé B hluta fyrirtækja er færð sem sérstakur liður í efnahagsreikningi. Hlutdeild minnihlutaeigenda í afkomu B hluta fyrirtækja er færð sem sérstakur liður í rekstrarreikningi.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausan tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtakekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af, eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við öflun rekstrarfjármuna. Frá kostnaðarverði dragast álögð gatnagerðargjöld og önnur framlög og endurgreiðslur vegna stofnkostnaðar.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gagnvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirliggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært á eignfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir	25 - 40 ár
Veitukerfi	25 ár
Gatnakerfi	25 ár
Vélar, áhöld og tæki	5 - 6 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði að frádreginni óbeinni niðurfærslu. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflokks.

g. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikningi meðal veltufjármuna.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

i. Önnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Önnheimtar tekjur og aðrar kröfur eru færðar niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

j. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

k. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi. Áætlaðar næsta árs greiðslur vegna skuldbindingarinnar er færð meðal skammtímaskulda. Skuldbindingin var reiknuð út af tryggingastærðfræðingi í árslok 2021. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 14.

l. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikningi í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

m. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 17.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

n. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2021 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisýfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktu fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringu 22.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020
Útsvar og fasteignaskattur:						
Útsvar.....	1.044.741	1.003.753	919.467	1.044.741	1.003.753	919.467
Fasteignaskattur.....	355.872	359.758	346.112	352.689	350.676	343.143
Lóðarleiga.....	17.939	17.803	17.087	17.939	17.803	17.087
	1.418.551	1.381.314	1.282.665	1.415.368	1.372.232	1.279.696
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Framlag vegna fasteignaskatts.....	105.921	96.872	101.178	105.921	96.872	101.178
Framlag vegna útgjaldajöfnunar....	141.932	136.119	75.986	141.932	136.119	75.986
Framlög vegna grunnskóla.....	101.743	99.808	85.698	101.743	99.808	85.698
Önnur framlög.....	16.068	13.867	26.961	16.068	13.867	26.961
	365.664	346.666	289.822	365.664	346.666	289.822
Skatttekjur samtals	1.784.215	1.727.980	1.572.487	1.781.033	1.718.898	1.569.518
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur.....	319.641	306.463	286.417	547.357	494.197	498.855
Söluhagnaður.....	0	0	182	2.099	0	5.126
	319.641	306.463	286.599	549.457	494.197	503.981
Rekstrartekjur samtals.....	2.103.856	2.034.443	1.859.086	2.330.489	2.213.095	2.073.499

Skýringar, frh.:

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020
Laun	290.989	291.881	280.053	299.789	302.290	288.541
Launatengd gjöld	64.646	66.179	62.761	66.570	66.179	64.631
Áfallið orlof, breyting	(1.884)	0	6.089	(1.884)	0	6.089
Annar áfallinn launakostnaður	709.476	700.713	689.904	709.476	700.713	689.904
Framlög vegna uppgjors						
A deildar Brúar lífeyrissjóðs	3.429	3.429	3.429	3.429	3.429	3.429
	1.066.656	1.062.202	1.042.236	1.077.379	1.072.611	1.052.594
Breyting á lífeyrisskuldbindingu ...	11.573	3.500	5.080	11.573	3.500	5.080
Laun og launatengd gj. samtals ...	1.078.229	1.065.702	1.047.315	1.088.952	1.076.111	1.057.674

Byggðasamlagið Oddi bs. annast rekstur grunnskóla og leikskóla í sveitarfélaginu. Hlutdeild sveitarfélagsins í launakostnaði byggðasamlagsins er flokkuð sem annar áfallinn launakostnaður í ársreikningi sveitarfélagsins.

	2021	2020
Fjöldi starfsmanna í árslok.....	142	166
Fjöldi stöðugilda í árslok.....	114	123
Ársverk.....	124	129
Laun sveitarstjóra og sveitarstjórnar.....	36.683	30.874

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020
Vaxtatekjur og verðbætur.....	980	4.223	1.029	1.023	4.223	1.148
Arður af eignarhlutum.....	953	6.918	1.062	953	6.918	1.062
Vaxtagjöld og verðbætur	(104.350)	(88.616)	(82.084)	(147.955)	(119.574)	(118.217)
Vextir frá eigin fyrirtækjum.....	18.377	3.586	7.907	0	0	0
Fjármunat. og (fjármagnsgj.) samt.....	(84.040)	(73.889)	(72.086)	(145.979)	(108.433)	(116.006)

Skýringar, frh.:

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig. Í yfirlitinu eru birtar upplýsingar um rekstrartekjur að frádregnum rekstrargjöldum viðkomandi rekstrareininga.

	Ársreikningur 2021	Áætlun 2021 með viðaukum	Ársreikningur 2020
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	1.807.728	1.747.480	1.593.908
Félagsþjónusta	(146.112)	(116.794)	(109.404)
Heilbrigðismál	(2.325)	(2.296)	(2.207)
Fræðslu- og uppeldismál	(1.026.782)	(1.017.542)	(1.005.160)
Menningarmál	(9.289)	(11.383)	(17.483)
Æskulýðs- og íþróttamál	(208.082)	(210.644)	(201.112)
Brunamál og almannavarnir	(23.714)	(26.988)	(31.990)
Hreinlætismál	(11.721)	(11.335)	(21.579)
Skipulags- og byggingarmál	(37.585)	(38.313)	(28.088)
Umferðar- og samgöngumál	(93.990)	(84.149)	(83.415)
Umhverfismál	(24.169)	(24.904)	(25.225)
Atvinnumál	(12.154)	(20.575)	(19.350)
Sameiginlegur kostnaður	(148.975)	(151.165)	(153.993)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(17.767)	(9.670)	(11.249)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	19.488	6.666	(6.037)
Aðalsjóður samtals	64.551	28.388	(122.383)
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður	108.496	111.597	118.178
Þjónustustöð	(2.960)	7.352	(8.789)
A hluti samtals	170.087	147.337	(12.993)
B hluta fyrirtæki:			
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.	8.020	16.776	18.406
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	(18.893)	(15.193)	(22.307)
Leiguíbúðir	1.741	5.358	4.900
Félagslegar íbúðir	(4.091)	3.026	(4.325)
Fráveita	4.833	13.775	(3.675)
Rangárljós	5.414	1.371	1.569
Hlutdeild minnihluta í afkomu	4.392	0	3.556
A og B hluti samtals	171.503	172.449	(14.870)

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti				
Heildarverð 1.1. 2021	2.374.520	503.257	102.311	2.980.088
Afskrifað áður	(941.638)	(130.404)	(74.140)	(1.146.182)
Bókfært verð 1.1. 2021	1.432.882	372.853	28.171	1.833.906
Viðbót á árinu	86.177	(24.515)	0	61.661
Endurmat lóða og lendna*	56.047	0	0	56.047
Afskrifað á árinu	(43.622)	(20.130)	(9.456)	(73.208)
Bókfært verð 31.12. 2021	1.531.483	328.208	18.715	1.878.406
Samtals heildarverð 31.12. 2021	2.516.744	478.742	102.311	3.097.797
Afskrifað samtals	(985.261)	(150.534)	(83.596)	(1.219.391)
Bókfært verð 31.12. 2021	1.531.483	328.208	18.715	1.878.406
Afskriftahlutföll	0-4%	4%	15-20%	
A og B hluti				
Heildarverð 1.1. 2021	3.504.885	1.678.257	102.311	5.285.453
Afskrifað áður	(1.178.537)	(622.249)	(74.140)	(1.874.926)
Bókfært verð 1.1. 2021	2.326.348	1.056.008	28.171	3.410.528
Viðbót á árinu	101.749	59.344	0	161.093
Endurmat lóða og lendna*	56.047	0	0	56.047
Selt/fært út á árinu	(29.401)	0	0	(29.401)
Afskrifað á árinu	(69.925)	(53.842)	(9.456)	(133.224)
Bókfært verð 31.12. 2021	2.384.818	1.061.511	18.715	3.465.044
Samtals heildarverð 31.12. 2021	3.631.181	1.737.601	102.311	5.502.594
Afskrifað samtals	(1.246.364)	(676.091)	(83.596)	(2.037.550)
Bókfært verð 31.12. 2021	2.384.818	1.061.511	18.715	3.465.044
Afskriftahlutföll	0-4%	4%	15-20%	

*Lóðir og lendur sveitarfélagsins sem það hefur leigutekjur af voru endurmetnar í árslok 2021 til samræmis við álit reikningsskila- og upplýsinganeftdar sveitarfélaga nr. 2/2010 þar sem breyting gangvirðis var yfir 5%.

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	Fjárfesting 2021	Áætlun 2021 með viðaukun
A hluti		
Fasteignir:		
Íþróttahúsið Hellu.....	6.741	5.600
Lundur.....	36.916	35.000
Viðbygging grunnskóla og leikskóli á Hellu.....	42.519	170.000
	<u>86.176</u>	<u>210.600</u>
Gatnakerfi og opin svæði:		
Gatnaframkvæmdir	110.400	94.700
Gatnagerðargjöld	(143.272)	0
	<u>(32.872)</u>	<u>94.700</u>
Göngustígar og útivistarsvæði.....	1.996	2.000
Framkvæmdakostnaður við Oddabrú.....	6.361	0
A hluti samtals.....	<u>61.661</u>	<u>307.300</u>
B hluti		
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.:		
Framkvæmdakostnaður.....	93.595	81.000
Álögð heimtaugargjöld á árinu.....	(12.475)	0
	<u>81.120</u>	<u>81.000</u>
Fráveita:		
Framkvæmdakostnaður	247	5.000
	<u>247</u>	<u>5.000</u>
Suðurlandsvegur 1-3 hf.:		
Framkvæmdakostnaður	16.779	15.000
Hlutur ríkiseigna í framkvæmdunum.....	(1.206)	0
	<u>15.573</u>	<u>15.000</u>
Rangárljós:		
Framkvæmdakostnaður.....	3.620	0
Álögð tengigjöld.....	(1.128)	0
	<u>2.492</u>	<u>0</u>
B hluti samtals	<u>99.432</u>	<u>101.000</u>
Samtals A og B hluti	<u>161.093</u>	<u>408.300</u>

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

c. Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat og váttryggingarverð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2021:

	A hluti	A og B hluti
Fasteignamat.....	1.269.758	1.913.283
Brunabótamat fasteigna.....	4.366.900	6.025.550
Váttryggingaverðmæti lausafjármuna.....	492.472	492.472
Váttryggingaverðmæti veitumannvirkja.....	0	2.105.533

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga			9.561	9.561
Brunavarnir Rangárvallasýslu bs.	45,8%	45,8%	17.797	17.797
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs.	43,6%	43,6%	30.485	30.485
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. A-bréf	2,1%	2,1%	1.877	1.877
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. B-bréf	3,8%	3,8%	8.376	8.376
Strandarvöllur ehf.	17,9%	17,9%	13.450	13.450
Rangárbakkar, hestamiðstöð Suðurlands ehf.	7,2%	7,2%	5.207	5.207
Sælubúið ehf.	52,5%	52,5%	748	748
Landskerfi bókasafna hf.	0,3%	0,3%	376	376
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	1,7%	1,7%	152.019	152.019
Rangárhöllin ehf.	16,1%	16,1%	18.000	18.000
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	69,0%	69,0%	397.939	0
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.	81,8%	81,8%	123.378	0
Rangárljós	100,0%	100,0%	142.620	0
Lundartún hses.			12.089	12.089
Háskólafélag Suðurlands ehf.	7,8%	7,8%	5.882	5.882
Önnur félög			2.804	2.804
			942.608	278.671
Niðurfærsla eignarhluta			(15.162)	(15.162)
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			927.446	263.509

10. Langtímakröfur á eigin fyrirtæki

Breyting langtímakrafna A hluta á B hluta greinist þannig:

	A hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	207.745
Afborgun langtímakrafna á árinu	(10.284)
Verðbætur.....	10.062
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	207.524
Næsta árs afborganir og gjaldfallnar afborganir.....	(10.698)
	196.826

Afborganir af langtímakröfum greinast þannig á næstu ár:

Árið 2022	10.698
Árið 2023	10.463
Árið 2024	10.881
Árið 2025	11.317
Árið 2026	11.769
Afborgun síðar.....	152.396
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	207.524

Reiknaðir eru 4,0 - 4,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

11. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2021 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjörsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun	85.812	89.241
Gjaldfært á árinu	(3.429)	(3.429)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok	82.383	85.812
Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:		
Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna	3.429	3.429
Langtímahluti fyrirframgreiðslu	78.955	78.955
Samtals í efnahagsreikningi	82.383	82.383
Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:		
Framlag í lífeyrisaukasjóð	75.039	75.039
Framlag í varúðarsjóð	7.344	7.344
	82.383	82.383

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóðs.

12. Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur, heild.....	268.621	268.621
Niðurfærsla óinnheimtra skatttekna.....	(75.576)	(75.576)
Óinnheimtar skatttekjur að frádreginni niðurfærslu.....	193.045	193.045
Óinnheimtar aðrar tekjur, heild.....	26.622	39.078
Niðurfærsla óinnheimta annarra tekna.....	(10.271)	(10.271)
Óinnheimtar aðrar tekjur að frádreginni niðurfærslu.....	16.351	28.806
Óinnheimtar tekjur í árslok	209.396	221.852

Niðurfærsla óinnheimtra tekna greinist þannig:

	A hluti			B hluti	A og B hluti
	Skatttekjur	Aðrar tekjur	Samtals	Aðrar tekjur	Samtals
Niðurfærsla í ársbyrjun.....	71.424	10.242	81.666	600	82.266
Niðurfærsla, breyting á árinu.....	4.152	29	4.181	0	4.181
Niðurfærsla í árslok	75.576	10.271	85.847	600	86.447

Skýringar, frh.:

13. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti	Hlutdeild minnihluta	A og B hluti samtals
Eigið fé 1.1.	1.950.005	1.947.658	173.832	2.121.490
Rekstrarniðurstaða ársins	170.087	171.503	(4.392)	167.111
Eigið fé 31.12.	2.176.139	2.175.209	169.440	2.344.649

14. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Reiknuð hækkun á árinu á lífeyrisréttindum sem byggð er á útreikningi tryggingarstærðfræðings er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir á árinu er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Breyting lífeyrisskuldbindingar á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	40.455	40.455
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna.....	(1.605)	(1.605)
Reiknuð hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu.....	11.573	11.573
Lífeyrisskuldbinding 31.12. 2021.....	50.424	50.424
Skammtíamhluti lífeyrisskuldbindingar.....	(1.288)	(1.288)
Langtíamhluti lífeyrisskuldbindingar í árslok 2021.....	49.136	49.136

Núvirði áætlaðs framlags vegna lífeyrisgreiðslna greinist þannig á næstu ár:

Árin 2022-2026.....	7.611	7.611
Árin 2027-2031.....	9.809	9.809
Árin 2032-2036.....	10.341	10.341
	27.761	27.761
Síðar.....	22.663	22.663
	50.424	50.424

15. Skuldir við lánastofnanir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
A hluti:			
Staða lána í ársbyrjun	3.025	1.111.801	1.114.826
Afborganir af lánum	(437)	(102.154)	(102.592)
Verðbætur	0	52.807	52.807
	2.588	1.062.453	1.065.042
Næsta árs afborgun	(437)	(109.109)	(109.546)
Langtímaskuldir í árslok.....	2.151	953.345	955.495
A og B hluti:			
Staða lána í ársbyrjun	3.025	1.691.266	1.694.291
Afborganir af lánum	(437)	(161.413)	(161.850)
Verðbætur	0	82.030	82.030
	2.588	1.611.883	1.614.471
Næsta árs afborgun	(437)	(167.804)	(168.241)
Langtímaskuldir í árslok.....	2.151	1.444.080	1.446.230

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Árið 2022	109.546	168.241
Árið 2023	113.340	139.993
Árið 2024	96.054	122.956
Árið 2025	57.229	84.385
Árið 2026	59.156	86.570
Síðar	629.715	1.012.327
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	1.065.042	1.614.471

Afborgunarskilmálar af 62,0 millj. kr. láni sem tekið var á árinu 2004 eru þannig að 1/40 greiðist á 6 mánaða fresti í 10 skipti, þ.e. í 5 ár og skal þá greiða lánið upp, eða 31/40 hluta lánsins. Framlengingarheimild er til staðar í lánssamningnum til 5 ára í senn til allt að 15 ára. Gert er ráð fyrir að heimildin verði nýtt við útreikning afborgana á næstu ár.

Veðsetningar

Íbúðir í eigu sveitarfélagsins að bókfærðu virði 137 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 85 millj. kr. í árslok 2021. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðvum að fjárhæð 744 millj. kr. í árslok 2021.

16. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti	100,00%	3.592.583	1.416.444	2.176.139
Vatnsveita Rangárbings ytra og Ásahrepps bs.	81,76%	408.245	175.714	232.531
Suðurlandsvegur 1-3 hf.	69,01%	466.605	204.809	261.797
Leiguíbúðir	100,00%	49.193	68.755	(19.562)
Félagslegar íbúðir	100,00%	136.544	127.604	8.940
Fráveita	100,00%	120.240	96.445	23.795
Húsakynni bs.	86,70%	0	0	0
Rangárljós	100,00%	156.568	1.052	155.516
Bakfærðir eignarhlutir í B hluta		(663.937)	0	(663.937)
Millifærslur, innbyrðis staða		(247.328)	(247.328)	0
Samtals		4.018.713	1.843.495	2.175.208
Hlutdeild minnihluta eigenda		300.596	131.166	169.440
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		4.319.309	1.974.661	2.344.648

17. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Byggðasamlög og önnur samstarfsverkefni:

Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum aðili að eftirtöldum byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum:

Bergrisinn bs.
Félags- og skólaþjónusta Rangárvalla- og Vestur-Skaftafellssýslu bs.
Byggðasamlagið Oddi bs.
Húsakynni bs.
Tónlistarskóli Rangæinga
Sorpstöð Rangárvallasýslu bs.
Sorpstöð Suðurlands bs.
Brunavarnir Rangæinga bs.
Heilbrigðiseftirlit Suðurlands
Héraðsnefnd Rangæinga
Byggðasafnið í Skógum
Héraðsskjalasafnið í Skógum

Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna og samstarfsverkefnum miðað við íbúatölu.

Hjúkrunar- og dvalarheimilið Lundur:

Sveitarfélagið hefur staðið að byggingu hjúkrunar- og dvalarheimilisins Lundar. Heimilið er rekið sem sjálfstæð stofnun en vistgjöldum er ætlað að standa undir rekstrarkostnaði þess. Gerð eru sérstök reikningsskil fyrir stofnunina.

Sveitarfélagið hefur ábyrgst ásamt Ásahreppi yfirdráttarheimild vegna rekstrar hjúkrunar- og dvalarheimilisins Lundar, allt að 10,0 millj. kr. Yfirdráttarheimildin var greidd upp á árinu 2021.

17. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings frh.

Aðrar ábyrgðarskuldbindingar:

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Byggðasafnsins í Skógum hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum sveitarfélögum sem standa að safninu. Eftirstöðvar lánanna nema 143,1 millj. kr. í árslok 2021.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Byggðasamlagsins Odda hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt Ásahreppi. Eftirstöðvar lánsins nema 107,0 millj. kr. í árslok 2021.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Brunavarna Rangárvallasýslu bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum byggðasamlagsins. Eftirstöðvar lánsins nema 90,7 millj. kr. í árslok 2021.

Sveitarfélagið hefur veitt veð í tekjum sínum á grundvelli 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga til tryggingar vegna lántöku Sorpstöðvar Rangárvallasýslu bs. hjá Lánasjóði sveitarfélaga ásamt öðrum aðildarsveitarfélögum byggðasamlagsins. Eftirstöðvar lánanna nema 226,1 millj. kr. í árslok 2021.

Á árinu 2005 var eignarhlutur sveitarfélagsins í Hitaveitu Rangæinga seldur til Orkuveitu Reykjavíkur. Við söluna yfirtók Orkuveitan allar skuldir hitaveitunnar, en ábyrgð sveitarfélagsins á yfirteknum lánum hefur ekki verið aflétt. Eftirstöðvar lánanna nema 293,0 millj. kr. í árslok 2021.

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna Tónlistarskóla Rangæinga í hlutfalli við kostnaðarþátttöku sveitarfélagsins í rekstri skólans. Áfallin lífeyrisskuldbinding vegna starfsmanna skólans samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt í árslok 2021 nemur 58,3 millj. kr. Skuldbindingin er ekki færð til skuldar í ársreikningi sveitarfélagsins.

18. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

19. Áhrif Covid-19

Covid-19 heimsfaraldurinn sem geisað hefur í tvö ár hefur haft veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Vonir standa nú til að faraldurinn sé að ljúka. Áhrif faraldursins á rekstur sveitarfélagsins á árinu 2021 voru ekki veruleg.

20. Önnur mál

Málaferli og kröfur

Hinn 3. júní 2020 höfðaði Smíðandi ON ehf. mál á hendur Vatnsveitu Rangárbings ytra og Ásahrepps bs. Af hálfu stefnanda var í málinu gerð krafa um viðurkenningu á rétti til skaðabóta úr hendi stefnda, vatnsveitunnar, vegna missis hagnaðar sem hlaut af því að tilboði Smíðanda ON í stækkun Lækjarbotnavatsnveitu hinn 24. apríl 2019 var ekki tekið. Áætlaður missir hagnaðar stefnanda nemur 60 millj. kr.

Í árslok 2021 féll dómur í Héraðsdómi Suðurlands í umræddu máli. Í framangreindum dómi er viðurkenndur réttur Smíðanda ON ehf. til skaðabóta auk málskostnaðar að fjárhæð 1,5 millj. kr. Stjórn Vatnsveitu Rangárbings ytra og Ásahrepps bs hefur ákveðið að áfrýja dómnum til Landsréttar. Það er mat sveitarstjórnar að ekki sé tilefni til að gjaldfæra umrædda fjárhæð í ársreikningi 2021 og færa til skuldar þar sem endanleg niðurstaða liggur ekki fyrir.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Aætlun m. viðaukum	Ársreikningar				
	2021	2021	2020	2019	2018	2017
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	295.131	317.880	346.329	480.539	503.774	407.901
Skuldaviðmið, skv. reglugerð*.....	44,6%	38,2%	53,4%	40,4%	40,7%	75,8%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	14,4 %	15,6 %	7,0 %	15,3 %	17,0 %	13,4 %
Rekstrarniðurstaða	7,2 %	8,1 %	(0,7%)	8,7 %	11,1 %	7,4 %
Veltufé frá rekstri	12,4 %	14,1 %	4,9 %	13,6 %	16,5 %	11,9 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	15,1 %	2,9 %	8,3 %	13,0 %	6,3 %	6,3 %
Skuldahlutfall.....	70,2 %	67,3 %	74,4 %	66,8 %	74,5 %	76,8 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	4,15	3,21	11,07	3,57	3,24	4,25
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga.....	2,18	2,90	1,06	3,06	3,12	1,77
Veltufjárhluftall	1,24	1,24	0,88	1,27	1,46	0,90
Eiginfjárhluftall	59,8 %	60,6 %	58,5 %	61,3 %	56,8 %	54,8 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	49,3 %	49,7 %	49,5 %	48,3 %	46,3 %	46,3 %
Fasteignaskattur	17,7 %	16,9 %	18,6 %	17,1 %	15,7 %	14,9 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	17,0 %	17,4 %	15,6 %	17,4 %	18,1 %	20,7 %
Lóðarleiga.....	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %
Skatttekjur samtals.....	84,9 %	84,8 %	84,6 %	83,6 %	80,8 %	82,6 %
Aðrar tekjur	15,1 %	15,2 %	15,4 %	16,4 %	19,2 %	17,4 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(52,2%)	(50,7%)	(56,1%)	(47,8%)	(45,5%)	(48,7%)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(0,2%)	(0,6%)	(0,3%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,2%)
Annar rekstrarkostnaður	(33,2%)	(33,2%)	(36,7%)	(36,7%)	(37,4%)	(37,6%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	14,4 %	15,6 %	7,0 %	15,3 %	17,0 %	13,4 %
Afskriftir	(3,5%)	(3,5%)	(3,8%)	(3,3%)	(3,4%)	(3,5%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(3,6%)	(4,0%)	(3,9%)	(3,4%)	(2,5%)	(2,5%)
Rekstrarniðurstaða	7,2 %	8,1 %	(0,7%)	8,7 %	11,1 %	7,4 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár. Síðasta breyting tók gildi 2018.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

	Aætlun m. viðaukum	Ársreikningar				
	2021	2021	2020	2019	2018	2017
Í þúsundum krónum á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.016	988	902	921	884	845
Aðrar tekjur	180	177	164	180	210	178
Laun og launatengd gjöld	(624)	(591)	(598)	(527)	(497)	(499)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(2)	(6)	(3)	(2)	(1)	(2)
Annar rekstrarkostnaður.....	(398)	(387)	(391)	(404)	(409)	(385)
Afskriftir.....	(42)	(41)	(41)	(36)	(38)	(36)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(43)	(47)	(41)	(37)	(27)	(26)
Rekstrarniðurstaða	87	94	(7)	95	122	76
Efnahagur:						
Eignir	2.083	1.989	1.911	1.901	1.888	1.739
Eigið fé	1.245	1.205	1.118	1.166	1.073	953
Skuldir og skuldbindingar	839	784	793	736	815	786
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	148	165	53	149	180	122
Handbært fé frá rekstri.....	150	127	67	206	52	153
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	1.701	1.806	1.744	1.684	1.631	1.599

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Aætlun m. viðaukum	Ársreikningar				
	2021	2021	2020	2019	2018	2017
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	321.285	320.339	382.613	538.964	562.331	429.002
Skuldaviðmið, skv. reglugerð*.....	73,4%	58,4%	74,0%	66,9%	56,3%	97,1%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	18,6 %	19,2 %	10,7 %	18,6 %	23,0 %	17,6 %
Rekstrarniðurstaða	7,8 %	7,4 %	(0,7%)	8,1 %	11,5 %	7,9 %
Veltufé frá rekstri	16,0 %	16,8 %	7,5 %	15,8 %	14,9 %	14,4 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	18,4 %	6,9 %	15,7 %	22,8 %	7,9 %	15,8 %
Skuldahlutfall.....	91,7 %	84,7 %	95,8 %	88,0 %	86,7 %	98,1 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við						
veltufé frá rekstri mælt í árum	4,48	3,69	10,04	4,32	4,73	4,98
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við						
afborganir skulda og skuldbindinga.....	2,48	2,42	0,37	3,08	2,17	1,79
Veltufjárhluftall	0,77	1,07	0,93	0,88	1,77	0,82
Eiginfjárhluftall	53,3 %	54,3 %	51,6 %	54,7 %	52,3 %	47,6 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	45,4 %	44,8 %	44,3 %	44,6 %	40,7 %	42,5 %
Fasteignaskattur	15,8 %	15,1 %	16,5 %	15,4 %	13,4 %	13,2 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	15,7 %	15,7 %	14,0 %	16,1 %	15,9 %	19,0 %
Lóðarleiga.....	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,6 %	0,6 %
Skatttekjur samtals.....	77,7 %	76,4 %	75,7 %	76,8 %	70,7 %	75,4 %
Aðrar tekjur	22,3 %	23,6 %	24,3 %	23,2 %	29,3 %	24,6 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(48,5%)	(46,2%)	(50,8%)	(44,6%)	(40,5%)	(45,3%)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(0,2%)	(0,5%)	(0,2%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,2%)
Annar rekstrarkostnaður	(32,8%)	(34,1%)	(38,3%)	(36,7%)	(36,4%)	(36,9%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	18,6 %	19,2 %	10,7 %	18,6 %	23,0 %	17,6 %
Afskriftir	(5,9%)	(5,7%)	(6,0%)	(5,5%)	(5,3%)	(5,6%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(4,9%)	(6,3%)	(5,6%)	(5,1%)	(5,9%)	(4,3%)
Hlutdeild í hlutdeildarfélögum.....	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,1 %	(0,2%)	0,1 %
Rekstrarniðurstaða	7,8 %	7,4 %	(0,7%)	8,1 %	11,5 %	7,9 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár. Síðasta breyting tók gildi 2018.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.

Í þúsundum krónum á íbúa:	Aætlun m. viðaukum	Ársreikningar				
	2021	2021	2020	2019	2018	2017
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.011	986	900	917	878	840
Aðrar tekjur	291	304	289	278	364	274
Laun og launatengd gjöld	(631)	(597)	(604)	(532)	(503)	(505)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(2)	(6)	(3)	(2)	(1)	(2)
Annar rekstrarkostnaður.....	(426)	(440)	(455)	(439)	(453)	(411)
Afskriftir.....	(77)	(74)	(71)	(65)	(66)	(62)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(64)	(81)	(67)	(60)	(73)	(48)
Rekstrarniðurstaða	101	93	(11)	96	146	87
Efnahagur:						
Eignir	2.558	2.392	2.356	2.321	2.258	2.085
Eigið fé	1.365	1.298	1.216	1.271	1.181	993
Skuldir og skuldbindingar	1.193	1.093	1.139	1.050	1.077	1.093
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	208	217	90	188	186	160
Handbært fé frá rekstri.....	210	168	98	262	66	191
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	1.701	1.806	1.744	1.684	1.631	1.599

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

	2021	Hlutfall af skattt.	2020	Hlutfall af skattt.	2019	Hlutfall af skattt.
Aðalsjóður						
Skatttekjur	1.807.728	100,0%	1.593.908	100,0%	1.569.904	100,0%
Félagsþjónusta	(146.112)	8,1%	(109.404)	6,9%	(107.602)	6,9%
Heilbrigðismál	(2.325)	0,1%	(2.207)	0,1%	(2.293)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(1.026.782)	56,8%	(1.005.160)	63,1%	(847.430)	54,0%
Menningarmál	(9.289)	0,5%	(17.483)	1,1%	(24.952)	1,6%
Æskulýðs- og íþróttamál	(208.082)	11,5%	(201.112)	12,6%	(174.138)	11,1%
Brunamál og almannavarnir	(23.714)	1,3%	(31.990)	2,0%	(28.190)	1,8%
Hreinlætismál	(11.721)	0,6%	(21.579)	1,4%	(17.675)	1,1%
Skipulags- og byggingarmál	(37.585)	2,1%	(28.088)	1,8%	(26.454)	1,7%
Umferðar- og samgöngumál	(93.990)	5,2%	(83.415)	5,2%	(62.978)	4,0%
Umhverfismál	(24.169)	1,3%	(25.225)	1,6%	(32.913)	2,1%
Atvinnumál	(12.154)	0,7%	(19.350)	1,2%	(9.178)	0,6%
Sameiginlegur kostnaður	(148.975)	8,2%	(153.993)	9,7%	(137.168)	8,7%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(17.767)	1,0%	(11.249)	0,7%	(8.781)	0,6%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	19.488	(1,1%)	(6.037)	0,4%	10.722	(0,7%)
Aðalsjóður samtals	64.551		(122.383)		100.874	
Aðrir sjóðir í A hluta						
Eignasjóður	108.496	(6,0%)	118.178	(7,4%)	63.728	(4,1%)
Þjónustustöð	(2.960)	0,2%	(8.789)	0,6%	(3.815)	0,2%
A hluti samtals	170.087	(9,4%)	(12.994)	0,8%	160.787	(10,2%)

22. Samanburður fjárhagsáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2021 samkvæmt upphaflega samþykkttri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	1.315.014	66.300	1.381.314	1.305.932	66.300	1.372.232
Framlög Jöfnunarsjóðs	257.263	89.403	346.666	257.263	89.403	346.666
Aðrar tekjur	279.243	27.220	306.463	463.077	31.120	494.197
	1.851.520	182.923	2.034.443	2.026.272	186.823	2.213.095
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	979.586	86.116	1.065.702	989.995	86.116	1.076.111
Annar rekstrarkostnaður	634.252	42.022	676.274	684.810	40.322	725.132
	1.613.838	128.138	1.741.976	1.674.805	126.438	1.801.243
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	237.682	54.785	292.467	351.467	60.385	411.852
Afskriftir	(71.241)	0	(71.241)	(130.970)	0	(130.970)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda	166.441	54.785	221.226	220.497	60.385	280.882
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(62.538)	(11.351)	(73.889)	(97.081)	(11.352)	(108.433)
Hlutdeild minnihluta í afkomu	0	0	0	0	0	0
Rekstrarniðurstaða	103.904	43.434	147.337	123.416	49.033	172.449

22. Samanburður fjárhagsáætlana, frh.

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2021 samkvæmt upphaflega samþykkttri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	103.904	43.434	147.337	123.416	49.033	172.449
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	71.241	0	71.241	130.970	0	130.970
Verðbætur	29.985	0	29.985	46.983	0	46.983
Hækkun lífeyrisskuldbindingar	3.500	0	3.500	3.500	0	3.500
Veltufé frá rekstri	208.630	43.434	252.063	304.869	49.033	353.902
 Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:						
Fyrirframgr. v. Brú, breyting	3.428	0	3.428	3.428	0	3.428
Samtals	3.428	0	3.428	3.428	0	3.428
Handbært fé frá rekstri	212.058	43.434	255.491	308.297	49.033	357.330
 Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(307.300)	0	(307.300)	(353.300)	(55.000)	(408.300)
Langtímakr. á eigin ft. breyting.....	3.879	0	3.879	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(303.421)	0	(303.421)	(353.300)	(55.000)	(408.300)
 Fjármögnunarhreyfingar						
Viðskiptast. eigin ft., breyting.....	21.139	(2.264)	18.875	0	0	0
Tekin ný langtímalán	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000
Afborganir langtímalána	(115.440)	0	(115.440)	(142.459)	0	(142.459)
Fjármögnunarhreyfingar	105.699	(2.264)	103.435	57.541	0	57.541
 Hækkun, (lækkun) á handbæru fé.....	14.336	41.170	55.505	12.538	(5.967)	6.571
Handbært fé í ársbyrjun.....	4.498	0	4.498	68.041	0	68.041
Handbært fé í árslok.....	18.834	41.170	60.003	80.580	(5.967)	74.612

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins nr. 1275/2014 með síðari breytingum. Sveitarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Sveitarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í sveitarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitastjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem sveitarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er sveitarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Í sveitarstjórn eru fimm fulltrúar karlar og tveir fulltrúar konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Sveitarfélagið hefur sett siðareglur, dags. 5. apríl 2013, en þær voru endurskoðaðar af sveitarstjórn 21. júní 2018. Siðareglurnar eru aðgengilegar á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem er stjórnað af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því eru falin lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup. Einnig eru í gildi siðareglur, dags. 5. apríl 2013, með síðari breytingum, sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.